

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

DISTRIBUIREA FUNCȚIILOR DE PREȘEDINȚI AI COMISIILOR PERMANENTE ÎN UNELE PARLAMENTE NAȚIONALE

studiu documentar

decembrie 2025

Materialele elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

Documentare și sinteză: Irina-Sorina ANASTASE, consilier parlamentar; Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070
E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE	4
PARLAMENTUL EUROPEAN	5
AUSTRIA	6
CEHIA	6
ESTONIA	8
FRANȚA	9
GERMANIA	10
GRECIA	11
IRLANDA	12
ITALIA	13
LETONIA	15
LITUANIA	15
LUXEMBURG	16
POLONIA	16
PORTUGALIA	18
SLOVACIA	20
SLOVENIA	21
SPANIA	23
SUEDIA	25
UNGARIA	25
ȚĂRI DIN AFARA UNIUNII EUROPENE	26
CANADA	26
ELVEȚIA	27
REGATUL UNIT	Error! Bookmark not defined.
WEBOGRAFIE	32

CONSIDERAȚII GENERALE

Analiza modului în care sunt distribuite funcțiile de președinți ai comisiilor parlamentare permanente ne oferă ocazia de a constata diversitatea practicilor parlamentare la nivelul statelor din Uniunea Europeană.

Unele parlamente lasă decizia la latitudinea comisiilor, ținând însă cont de principiul reprezentării proporționale, în funcție de rezultatul obținut la alegeri. Alte parlamente folosesc diverse metode, una dintre cele mai populare fiind formula d'Hondt, care presupune calcularea unor coeficienți succesivi pentru fiecare partid (procedeul este utilizat mai ales în parlamentele constituite în baze sistemului proporțional). Partidul cu cel mai mare coeficient (cotă sau cât) câștigă un loc, iar coeficientul său este recalculat. Aceasta se repetă până când se ocupă numărul necesar de locuri.

Prezentul studiu prezintă procedurile parlamentare de numire a președinților comisiilor permanente din mai multe țări membre ale Uniunii Europene, dar și din 3 țări din afara UE (Canada, Elveția și Regatul Unit), utilizând informațiile din rețeaua ECPRD precum și din alte surse deschise.

PARLAMENTUL EUROPEAN

Regulamentul de procedură al Parlamentului European stabilește doar faptul că, pe cât posibil, componența comisiilor trebuie să reflecte componența politică a Parlamentului și că „proportionalitatea distribuirii locurilor în comisii între grupurile politice nu trebuie să se abată de la cel mai apropiat număr întreg corespunzător” (articolul 199 din Regulamentul de procedură). În ceea ce privește distribuirea posturilor de președinți și vicepreședinți ai comisiilor, articolul 15 alineatul (2) prevede că aceștia ar trebui aleși ținând cont de „necesitatea de a asigura o reprezentare echitabilă în general a statelor membre și a opiniilor politice”. În acest scop, grupurile politice își distribuie președinții și vicepreședinții comisiilor și delegațiilor parlamentare între ele printr-un acord informal care utilizează metoda d'Hondt, deși Regulamentul de procedură nu prevede utilizarea acesteia.

Formula d'Hondt este utilizată și pentru a distribui aceste posturi între delegațiile naționale din cadrul unor grupuri politice. Cu toate acestea, proportionalitatea urmărită prin acest acord informal între grupurile politice trebuie confirmată formal printr-un vot majoritar pentru alegerea birourilor comisiilor în cadrul ședințelor constitutive ale comisiilor (articolul 204 din Regulamentul de procedură). Prin urmare, membrii comisiilor pot totuși vota împotriva unui candidat pentru funcția de președinte sau vicepreședinte dintr-un grup politic căruia i-a fost „atribuit” informal postul conform calculului utilizând metoda d'Hondt și pot alege un altul, fie din același grup politic, fie din alt grup politic, în timpul ședinței constitutive. Acesta a fost cazul în constituirea mai multor comisii în actuala legislatură, a opta, candidații grupului EFDD pierzând votul în comisie împotriva candidaților din alte grupuri. Vicepreședinții Parlamentului sunt, de asemenea, nominalizați ținând cont de dimensiunea diferitelor grupuri politice, deși nu într-un mod strict proporțional prin aplicarea unei formule matematice. Întrucât sunt aleși în plen în ordinea numărului de voturi primite (de obicei în mai multe runde, în conformitate cu articolul 17), grupurile politice mai mici care nu au ajuns la un acord cu alte grupuri politice nu vor obține în mod normal vicepreședinția.

ASPECTE COMPARATIVE

AUSTRIA

Secțiunea 34(2) din Regulamentul de procedură al Consiliului Național¹ prevede că fiecare comisie alege un președinte și atât de mulți vicepreședinți cât se consideră necesar. Secțiunea 28(2) din Regulamentul de procedură al Consiliului Federal² prevede același lucru pentru comisiile Consiliului Federal.

Cu toate acestea, în practica parlamentară a Consiliului Național și a Consiliului Federal, președinții comisiilor sunt alocați în conformitate cu principiul reprezentării proporționale. Grupurile parlamentare convin prin consens asupra modului în care vor fi distribuite președințiile comisiilor între grupurile parlamentare. Distribuția se bazează pe metoda d'Hondt³. Este obișnuit ca o propunere coordonată a grupurilor parlamentare să fie discutată în cadrul conferinței prezidențiale a fiecărei camere (3 președinți și președinți de grupuri parlamentare).

Grupurile parlamentare nominalizează persoanele (MP), care sunt apoi alese în mod oficial de către comisie. În ultimii 30 de ani, a fost obișnuit ca fiecare grup parlamentar din Consiliul Național să primească cel puțin o președinție de comisie și ca fiecare candidat propus să fie ales. Este de asemenea obișnuit ca la Comisia de audit a Consiliului Național să fie președinte un membru al unui partid de opoziție.

CEHIA

Deși Regulamentul de procedură al **Camerei Deputaților din Republica Cehă** (RoP)⁴ prevede în secțiunea 115.2 că „toate comisiile sunt constituite în conformitate cu principiul reprezentării proporționale”, cu excepția cazului în care Regulamentul de procedură prevede altfel (de exemplu, Comitetul director este ales proporțional, dar

¹ <https://www.parlament.gv.at/verstehen/nationalrat/rechtsgrundlagen/GOGNR/>

² <https://ris.bka.gv.at/NormDokument.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000976&FaassungVom=2025-11-27&Artikel=&Paragraf=28&Anlage=&Uebergangsrecht=>

³ <https://www.parlament.gv.at/recherchieren/ausschuesse/ausschussmaterialien-nr/berechnung-dhondt>

⁴ <https://pspen.psp.cz/chamber-members/legal-framework/>

președintele Camerei Deputaților și vicepreședinții sunt membri obligatorii – secțiunea 46.1, RoP) și sunt aleși în conformitate cu calculul prevăzut la articolul 5.5 din Regulamentul de procedură electorală al Camerei Deputaților (RoEP), distribuția posturilor de președinte de comisie între grupurile politice nu este specificată în niciun fel.

În conformitate cu articolul 3.1 (RoEP), candidații la funcția de președinte sunt nominalizați de grupurile politice și de deputați. Președinții comisiilor sunt aleși în conformitate cu principiul majorității (secțiunea 115.1, RoP) într-un vot secret (articolul 3, RoEP) de către comisia însăși în cadrul ședinței sale constitutive sau de către Camera Deputaților, dacă comisia nu este în măsură să facă acest lucru în termenul specificat sau dacă Camera refuză să aprobe noul președinte (secțiunea 35.2, RoP).

Chiar dacă distribuția nu este specificată în mod direct, în practică, funcțiile de președinte de comisie sunt distribuite în mod obișnuit proporțional între grupurile politice, împreună cu alte funcții (de exemplu, președinții comisiilor sau delegațiilor permanente), în conformitate cu consensul politic negociat după alegeri.

În **Senatul ceh** posturile de președinți de comisii sunt distribuite pe baza principiului proporționalității. Aceasta este practica de la înființarea Senatului (1996). Președinții comisiilor sunt nominalizați și aprobați în prealabil de către grupurile parlamentare. Cu toate acestea, Regulamentul de procedură nu reglementează această chestiune. Președinții comisiilor sunt aleși de comisii și aprobați de plen. În ceea ce privește componența comisiilor, Regulamentul de procedură prevede principiul proporționalității între grupurile parlamentare.

Nu există reglementată o anumită metodă specifică. Este la latitudinea grupurilor parlamentare să ajungă la un acord (care include acordul privind președintele și vicepreședinții Senatului, precum și privind președinții altor organe ale Senatului).

ESTONIA

Regulamentul de procedură și Legea internă a Riigikogu⁵ prevede la articolul 17 că Riigikogu va avea comisii permanente, comisii speciale, comisii de investigație și comisii de studiu.

Conform articolului 25, clauza 1 din Regulamentul de procedură, numărul membrilor unui comitet permanent al Riigikogu va fi stabilit de Consiliul Riigikogu. Excepție face Comisia pentru Afaceri a Uniunii Europene, care va avea cel puțin 15 membri, inclusiv cel puțin un membru sau membru supleant din fiecare dintre comisiile permanente enumerate mai devreme. Cu toate acestea, consiliul trebuie să țină cont de echilibrul politic (opoziție vs. coaliție) și de proporționalitatea facțiunilor reprezentate în Riigikogu, precum și de faptul că niciun comitet permanent nu ar fi prea mic sau prea mare pentru a-și putea îndeplini funcția principală: de a pregăti acte legislative pentru procedurile din Riigikogu.

Consiliul Riigikogu stabilește numărul de poziții pe care le ocupă o facțiune în fiecare comisie permanentă. De asemenea, facțiunile își numesc un număr de membri pentru a face parte din comisiile permanente, iar un membru al unui comitet permanent care reprezintă o facțiune poate fi înlocuit în cadrul unei ședințe de comisie de către un membru supleant numit de facțiune.

Totuși, așa cum s-a menționat mai sus, puterea de echilibru între membrii comisiei permanente (comisiilor permanente) trebuie să *reflecte puterea generală de echilibru* a Riigikogu.

Articolul 26 din Regulamentul de procedură prevede că numărul de poziții în comitetele Riigikogu pentru fracțiunile Riigikogu este proporțional cu numărul de membri ai fiecărei fracțiuni. Pentru a realiza acest lucru, se face următorul calcul: numărul membrilor fracțiunii (minus membrii consiliului) se împarte la numărul comisiilor permanente (cu excepția Comisiei pentru Afaceri Europene). Rezultatul este numărul întreg care este egal cu locurile pe care fiecare fracțiune le primește în fiecare comitet permanent. Dacă fracțiunea nu are un număr suficient de locuri în Riigikogu (pentru a ocupa toate locurile disponibile în comitetele permanente), consiliul Riigikogu stabilește componența finală a comitetului permanent pe baza propunerilor

⁵ http://www.riigikogu.ee/?rep_id=799356

fracțiunilor, ținând cont de echilibrul puterii în Riigikogu și de capacitatea de a îndeplini funcțiile comitetului permanent.

Președintele și vicepreședinții comisiei sunt aleși (dintre membrii ei) în prima ședință a comisiei. Președintele și vicepreședintele unei comisii sunt aleși simultan prin vot secret. Fiecare membru al comisiei are un vot. Candidatul care primește cel mai mare număr de voturi devine președintele comisiei. Candidatul care primește al doilea cel mai mare număr de voturi devine vicepreședinte al comisiei. Dacă, din cauza unei împărțiri egale a voturilor, niciun candidat nu este ales președinte al comisiei, se va organiza o rundă suplimentară de votare între candidații care au primit un număr egal de voturi. Dacă voturile sunt, de asemenea, împărțite în mod egal în runda suplimentară, se va trage la sorți. Dacă, din cauza unei împărțiri egale a voturilor, niciun candidat nu este ales vicepreședinte al comisiei, se va trage la sorți. Raportorii sunt desemnați ad-hoc. Secretarii sunt funcționari ai Cancelariei Riigikogu.

FRANȚA

Articolul 39 din regulamentul Adunării Naționale⁶ din Franța precizează că „imediat după numirea lor, comisiile permanente sunt convocate de președintele Adunării în vederea numirii membrilor biroului lor”.

Birourile comisiilor sunt compuse, pe lângă președinte, din patru vicepreședinți și patru secretari. Comisia pentru afaceri sociale și Comisia pentru finanțe, economie generală și control bugetar numesc, de asemenea, câte un raportor general.

În ceea ce privește reprezentativitatea, articolul 39 prevede că „componența biroului fiecărei comisii trebuie să reflecte configurația politică a Adunării, să asigure reprezentarea tuturor componentelor sale și să respecte paritatea între femei și bărbați ”.

Singura excepție de la acest principiu este că „nu poate fi ales în funcția de președinte al Comisiei pentru finanțe, economie generală și control bugetar decât un deputat aparținând unui grup care s-a declarat de opoziție”.

⁶ https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/17/divers/texte_reference/02_reglement_assemblee_nationale

GERMANIA

Potrivit articolului 6 alineatul (2) a doua teză din Regulamentul de procedură al Bundestagului german⁷, Consiliul bătrânilor⁸ „asigură ajungerea la un acord între grupurile parlamentare cu privire la numirea președinților și vicepreședinților comisiilor (...).”

În conformitate cu articolul 12 din Regulamentul de procedură, numirea președinților comisiilor trebuie să fie proporțională cu ponderea fiecărui grup parlamentar. Metoda matematică specifică utilizată pentru calcularea ponderii relative a grupurilor parlamentare este stabilită, în general, de Bundestag la începutul fiecărui mandat electoral (de obicei, metoda Sainte-Laguë/Schepers⁹ sau, alternativ, metoda d'Hondt¹⁰).

Consiliul bătrânilor se ocupă de întrebările referitoare la numărul de președinți de comisie care pot fi asigurați de fiecare grup parlamentar și la comisiile specifice în care un anumit grup parlamentar poate nominaliza candidați pentru funcția de președinte. Distribuirea posturilor de președinte de comisie între grupurile parlamentare¹¹ poate fi decisă fie prin consens, fie, dacă nu se ajunge la un acord, printr-un proces alternativ în care puterea relativă a grupurilor parlamentare determină ordinea în care grupurile sunt invitate să aleagă o comisie. Aceasta înseamnă că cel mai mare grup parlamentar poate alege prima comisie, apoi al doilea grup ca mărime alege dintre comisiile rămase și așa mai departe. După distribuirea posturilor de președinte de comisie între grupurile parlamentare, comisiile însele numesc persoana care va fi președinte, în conformitate cu articolul 58 din Regulamentul de procedură. Comisia poate numi președintele prin consens, sub forma alegerii prin aclamare, sau prin majoritate, de exemplu prin vot secret.

Grupurile parlamentare au astfel dreptul de a nominaliza candidați pentru funcțiile de președinte și vicepreședinte în comisii. Aceste drepturi de nominalizare sunt distribuite grupurilor parlamentare în conformitate cu ponderea

⁷ <https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80060000.pdf>

⁸ <https://www.bundestag.de/en/parliament/elders>

⁹ <https://www.bundeswahlleiterin.de/en/service/glossar/s/sainte-lague-schepers.html>

¹⁰ <https://www.bundeswahlleiterin.de/en/service/glossar/d/d-hondtsche-sitzverteilung.html>

¹¹ <https://www.bundestag.de/en/parliament/groups>

lor relativă, utilizând metoda matematică de asigurare a proporționalității aleasă de Bundestagul german.

GRECIA

În parlamentul elen, președintele fiecărei comisii provine din grupul parlamentar (sau coaliția de grupuri) care deține majoritatea locurilor în Parlament. Vicepreședinții variază, dar, în general, dacă un vicepreședinte provine dintr-un grup de opoziție, acesta aparține grupului mai puternic. Acest lucru se datorează prevederii constituționale a articolului 68§3 din Constituția Greciei¹², care prevede că se înființează comisiile parlamentare proporțional cu puterea partidelor, grupurilor și parlamentarilor independenți și Regulamentului Parlamentului Elen, care specifică procedura electorală.

Articolul 68 alineatul 1 din Constituția Greciei prevede că: „La începutul fiecărei sesiuni ordinare, parlamentul înființează comisii parlamentare permanente, compuse din membri ai Parlamentului, pentru examinarea și prelucrarea proiectelor de lege și a propunerilor de lege depuse, conform Regulamentului Parlamentului”.

Locurile comisiilor parlamentare sunt distribuite proporțional cu numărul de membri ai Grupurilor Parlamentare și ai deputaților independenți. Articolul 68, alineatul 3, prevede: *„Comisiile parlamentare și de anchetă, precum și secțiunile Parlamentului specificate la articolele 70 și 71 se constituie proporțional cu numărul de membri ai partidelor, grupurilor și independenților, astfel cum se specifică în Regulamentul de funcționare”.*

Regulamentul de funcționare (RO) al Parlamentului Elen¹³, la articolul 31, alineatele 3 și 5, specifică următoarele: „3. Președintele Parlamentului formează/compune comisiile proporțional cu numărul de membri ai Grupurilor Parlamentare și ai deputaților independenți, cu aplicarea, mutatis mutandis, a prevederilor articolului 29 alineatul 5 din Regulamentul de funcționare. [...] 5. Pentru a garanta participarea tuturor deputaților la comisii și pentru a menține o reprezentare

¹² <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/>

¹³ <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/Kanonismos-tis-Voulis/>

proporțională a tuturor Grupurilor Parlamentare, numărul membrilor din fiecare comisie poate fluctua, printr-o decizie a Președintelui Parlamentului, fără a aduce atingere, în fiecare comisie, majorității absolute a Grupului Parlamentar care deține majoritatea absolută în Parlament.”.

Există prevederi explicite privind prezidiul comisiilor și distribuirea funcțiilor în interiorul comisiilor. Pentru comisiile permanente, se prevede - în Regulamentul de procedură (articolul 34 SO) - că deputații sunt aleși în aceste funcții prin vot secret. Pentru alegerea președintelui, este necesară majoritatea absolută din numărul total al membrilor comisiei. Dacă nu se obține această majoritate, se organizează o altă votare între cei doi deputați care au întrunit cele mai multe voturi, iar cel/cea care obține majoritatea relevantă a membrilor prezenți este ales/aleasă. Pentru alegerea vicepreședinților și a secretarului, este necesară majoritatea relativă a membrilor prezenți.

Această regulă se aplică, așa cum se menționează explicit în articolele corespunzătoare ale Ordinului de funcționare (OS), în toate celelalte tipuri de comisii. În particular pentru comisiile permanente speciale, se prevede, de asemenea, că „doi vicepreședinți și un secretar sunt aleși de către membrii fiecărei comisii, respectiv din primul, al doilea și al treilea grup parlamentar ca mărime al opoziției, conform procedurii prevăzute la articolul 34”. Alte tipuri de comisii, cum ar fi, de exemplu, Comisia pentru problemele de importanță națională sau de interes general, pot avea propriile modalități, descrise în articolele OS care reglementează formarea și funcționarea acestora (în acest caz, articolul 45 OS), dar întotdeauna în același spirit.

IRLANDA

În Irlanda componența fiecărei comisii reflectă de obicei proporția locurilor deținute de fiecare dintre partidele/grupurile politice din Camere. Partidele mai mari obțin unul sau mai multe locuri în fiecare comisie, în timp ce partidele mai mici utilizează un proces D'Hondt separat pentru a aloca două locuri în fiecare comisie între mai multe partide și grupuri.

În ianuarie 2016, **Dáil** (Adunarea Irlandei, camera inferioară) a convenit să alocă președințiile comisiilor proporțional, între partide și grupuri, utilizând sistemul D'Hondt. Intenția a fost de a oferi deputaților din opoziție acces egal la roluri mai puternice în actualul Dáil – acest lucru reflectă statutul minoritar al guvernului în cadrul Dáil și are ca rezultat faptul că președinții comisiilor reflectă proporțional puterea fiecărui partid în Camera Dáil. Această evoluție a fost implementată printr-o modificare a Regulamentului de procedură al Dáil în 2016 (Ordonanța de procedură numărul O 93). Cu toate acestea, Comisia pentru Conturi Publice este întotdeauna prezidată de un membru al Opoziției.

În **Oireachtas** (legislativul Irlandei, entitate care cuprinde și președinția Irlandei și Seanad Éireann, camera superioară), rolul de secretar (grefier) al unei comisii este ocupat de un funcționar public al parlamentului. Raportorii (Hansard) sunt funcționari publici din biroul Redactorului de Dezbateri.

În cadrul comisiilor, raportorii sunt numiți (ocazional) de către comisii. Raportorii efectuează lucrări de cercetare, analiză și redactare a rapoartelor. Raportorii sunt membri ai Camerelor. În general, se oferă voluntari să acționeze ca raportori pe o problemă care îi interesează. Raportorii nu primesc remunerație sau sprijin suplimentar.

ITALIA

Conform Regulamentului de procedură al **Camerei Deputaților** din Italia¹⁴, fiecare comisie permanentă își alege propriul birou. Mai precis, conform articolului 20¹⁵ din Regulamentul de procedură, președintele Camerei convoacă fiecare comisie permanentă în vederea constituirii acesteia, care are loc prin alegerea unui birou format dintr-un președinte, doi vicepreședinți și doi secretari.

Dacă nimeni nu obține majoritatea absolută a voturilor la alegerea președintelui, se organizează un al doilea tur de scrutin între cei doi candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi. În cazul unui egalitate, deputatul cu vechime

¹⁴ <https://conoscere.camera.it/norme-essenziali/il-regolamento-della-camera>

¹⁵ https://conoscere.camera.it/norme-essenziali/il-regolamento-della-camera?parte=parte_prima&capo=capo_v

mai mare sau, în cazul în care deputații au vechime egală, cel mai în vârstă dintre ei va fi declarat ales sau adăugat pe buletinul de vot. Pentru numirea celor doi vicepreședinți și, respectiv, a celor doi secretari, fiecare membru al comitetului va scrie un singur nume pe buletinul său de vot. Aceleași dispoziții se aplică și în cazul alegerilor parțiale. Comitetele permanente sunt reînnoite la fiecare doi ani de la data înființării lor, iar membrii lor pot fi confirmați.

Un set similar de norme se aplică Comisiei pentru alegeri (articolul 17 din Regulamentul de Procedură¹⁶). Regulamentul de Procedură prevede norme diferite pentru Comisia pentru legislație: în conformitate cu articolul 16, Comisia pentru legislație este prezidată de unul dintre membrii săi, pe rând, fiecare mandat având o durată de zece luni. Normele aplicabile comisiilor de anchetă (bicamerale sau monocamerale) sunt stabilite de actul normativ respectiv.

În **Senatul Italiei**, conform Regulamentului¹⁷ acestui for, fiecare comisie permanentă își alege propriul birou. Conform articolului 29, președintele Senatului convoacă fiecare comisie permanentă în vederea constituirii acesteia. La prima ședință, comisia alege un președinte, doi vicepreședinți și doi secretari (articolul 27 alineatul (1)).

Dispozițiile privind alegerea președintelui Senatului se aplică și alegerii președinților comisiilor (a se vedea articolul 4 și articolul 27 alineatul (2)). În consecință, nici pentru alegerea președinților comisiilor nu se formalizează candidaturile. În conformitate cu articolul 4 menționat anterior, președintele este ales prin vot secret. Candidatul care obține majoritatea absolută a voturilor este ales. Dacă niciun candidat nu obține această majoritate după două tururi de scrutin, se organizează un al treilea tur de scrutin în ziua următoare, pentru care candidatul câștigător trebuie să obțină majoritatea simplă a voturilor exprimate, buletinele de vot albe fiind considerate voturi exprimate. Dacă niciun candidat nu obține această majoritate în al treilea tur de scrutin, se organizează un tur de scrutin decisiv în aceeași zi cu primii doi candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi în turul de scrutin anterior, după care candidatul care obține cel mai mare număr de voturi, chiar dacă

¹⁶ https://conoscere.camera.it/norme-essenziali/il-regolamento-della-camera?parte=parte_prima&capo=capo_iv

¹⁷ <https://www.senato.it/istituzione/il-regolamento-del-senato>

este vorba de o pluralitate de voturi, este declarat ales. În cazul unui egalitate de voturi, candidatul mai în vârstă dintre cei doi este ales sau înscris în turul de scrutin decisiv.

Regulamentul Senatului prevede norme diferite pentru Comisia pentru legislație: în conformitate cu articolul 20-bis alineatul (2), Comisia pentru legislație este prezidată prin rotație de către membrii săi, pentru o perioadă de un an fiecare. Normele aplicabile comisiilor de anchetă (bicamerale sau monocamerale) sunt stabilite de regulamentele respective.

LETONIA

La începutul perioadei legislative, deputații aplică pentru comisii. Conform articolului 153 din Regulamentul de procedură¹⁸, un membru poate fi membru în cel mult două comisii permanente și trei subcomisii simultan. Decizia cu cerințe suplimentare este adoptată de Saeima la una dintre primele sesiuni.

Regulamentul de procedură stabilește că un membru poate fi președintele unei singure comisii permanente la un moment dat. Fiecare comisie alege dintre membrii săi un președinte și un secretar și, dacă este necesar, un vicepreședinte. Prezidiul va fi notificat cu privire la rezultatele alegerilor.

Coaliția de guvernare controlează majoritatea locurilor în comisie. Dacă președintele este din opoziție, majoritatea membrilor sunt din coaliția de guvernare. În prezent, președinții a trei comisii sunt din facțiunile opoziției.

LITUANIA

În Lituania criteriul de bază pentru distribuirea locurilor în comisii este legat de respectarea principiului reprezentării proporționale. De asemenea, se iau în considerare interesele politice ale grupurilor parlamentare și preferințele individuale ale parlamentarilor. Propunerile privind numele candidaților, după negocierile dintre grupurile parlamentare, au loc în cadrul *Adunării Bătrânilor* (un organism responsabil de aprobarea preliminară a proiectelor de ordine de zi pentru sesiunile plenare și de

¹⁸ <http://www.saeima.lv/en/legislation/rules-of-procedure>

coordonarea activității comisiilor și a grupurilor politice). Pentru mai multe detalii, consultați articolele 44-46 din Regulamentul de procedură¹⁹.

Locurile pentru președinți și vicepreședinți sunt distribuite pe baza consultărilor între grupurile politice, prin care grupurilor din coaliția de guvernare li se acordă de obicei locuri de președinți, iar grupurilor de opoziție li se acordă uneori un loc de președinte și mai multe locuri de vicepreședinți. Există o cerință specifică în Regulamentul de procedură (art. 46(6)) conform căreia președintele sau vicepreședintele Comisiei pentru buget și finanțe și al Comisiei de audit trebuie să fie numit din partea opoziției. În afară de aceasta, două locuri de președinți ai unor comisii permanente (sau regulate) importante din Parlament sunt întotdeauna rezervate opoziției, și anume Comisia Anticorupție și Comisia pentru Etică și Proceduri.

LUXEMBURG

În Camera Deputaților a Luxemburgului comisiile permanente sunt compuse din minimum cinci membri și maximum treisprezece membri²⁰. Parlamentul alege numărul de locuri alocate fiecărui grup politic, fiecărui grup tehnic și fiecărui membru neafiliat al parlamentului, în funcție de reprezentarea lor proporțională în fiecare comisie considerată individual.

Membrii grupurilor politice, ai grupurilor tehnice și membrii neafiliați ai parlamentului trebuie să propună membri pentru locurile care le sunt atribuite în fiecare comisie. Funcțiile comisiei sunt alocate prin vot. Fiecare comisie își alege în acest mod președintele și cei doi președinți de sesiune.

POLONIA

La începutul fiecărui mandat al **Sejmului polonez**, în conformitate cu articolul 20 alineatele (2)-(3) din Rezoluția Sejmului Republicii Polone din 30 iulie 1992 – Regulamentul Sejmului Republicii Polone²¹, în cadrul primei ședințe, comisiile aleg din

¹⁹ http://www3.lrs.lt/pls/inter/dokpaieska.showdoc_e?p_id=389585

²⁰ <https://www.chd.lu/fr/principaux-organes-de-la-chambre>

²¹ https://oide.sejm.gov.pl/oide/en/index.php?option=com_content&view=article&id=14798:the-standing-orders-of-the-sejm-of-the-republic-of-poland&catid=57:prawo#en-3.

rândul membrilor lor președinții compuși dintr-un președinte și un vicepreședinte. O comisie numește și revocă membrii președinției sale prin vot majoritar în cadrul unei votări deschise. Distribuirea funcțiilor președinților și vicepreședinților se decide la începutul fiecărui mandat al Sejmului, în urma negocierilor politice.

Cu toate acestea, în conformitate cu articolul 145 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Sejmului, funcțiile de președinte și vicepreședinte al Comisiei de etică a deputaților sunt exercitate, timp de 6 luni consecutive, de membrii comisiei. În conformitate cu articolul 143 alineatul (1), Comisia de etică a deputaților este compusă din deputați care reprezintă toate cluburile deputaților, câte un membru din fiecare club (Deputații pot înființa cluburi în conformitate cu principiile politice. Un club al deputaților poate fi înființat de cel puțin 15 deputați. Niciun deputat nu poate aparține simultan mai multor cluburi ale deputaților.).

În plus, în conformitate cu articolul 138 alineatul (1b) din Regulamentul de procedură al Sejmului, funcțiile de președinte al Comisiei pentru servicii speciale și de vicepreședinte sunt exercitate succesiv, timp de câte 6 luni fiecare, de către membrii acestei comisii.

După cum s-a arătat mai sus, repartizarea funcțiilor de președinte și vicepreședinte al comisiilor se stabilește la începutul fiecărui mandat al Sejmului, în urma negocierilor politice. În prezent, Sejmul are 31 de comisii permanente. În șase dintre acestea, funcția de președinte este deținută de deputați din opoziție.

Mai simplu stau lucrurile în **Senatul polonez**, unde președinții comisiilor sunt aleși și revocați de Senat.

Astfel, în conformitate cu regulamentul de procedură al Senatului, candidații la funcția de președinte al comisiilor senatului sunt prezentați de președintele Senatului, după consultarea Consiliului seniorilor. Consiliul seniorilor este un organism care asigură cooperarea cluburilor și grupurilor senatului în chestiuni legate de activitatea și desfășurarea lucrărilor Senatului. Consiliul seniorilor este format din: mareșalul, mareșalii adjuncți și senatorii care reprezintă cluburile și grupurile din Senat (care reunesc membri ai anumitor partide). În cadrul unei ședințe a Senatului, președintele prezintă o propunere pentru alegerea președinților comisiilor, iar Senatul ia o decizie sub forma unei rezoluții. Astfel, alegerea președintelui se face prin acordul părților reprezentate în Senat.

PORTUGALIA

Articolul 29, alineatele 1-3, din Regulamentul de procedură al Adunării Republicii Portugalia²² stabilește că, componența comisiilor parlamentare trebuie să fie proporțională cu reprezentativitatea grupurilor parlamentare (PG) și că președințiile acestora, în ansamblu, se distribuie între grupurile parlamentare proporțional cu numărul deputaților acestora.

Dispoziții relevante din Regulamentul de procedură:

Articolul 29 - Compoziția comisiilor parlamentare

1. - *Compoziția comisiilor parlamentare trebuie să fie proporțională cu cota fiecărui grup parlamentar din locurile din Adunarea Republicii.*
2. - *Președințiile comisiilor parlamentare sunt distribuite în ansamblu între grupurile parlamentare, proporțional cu numărul de membri ai Adunării Republicii din fiecare grup.*
3. - *În sensul paragrafului precedent și fără a aduce atingere principiului proporționalității, grupurile parlamentare își aleg președințiile în ordinea priorităților, începând cu grupul parlamentar cu cea mai mare cotă de locuri în Adunarea Republicii.*
4. - *Adunarea Republicii decide numărul de membri ai fiecărei comisii parlamentare și distribuția locurilor între diferitele grupuri parlamentare la propunerea Președintelui Adunării Republicii, care consultă în prealabil Conferința Liderilor.*

De asemenea, alineatele 1 și 2 ale articolului 32 din Regulamentul de procedură, prevăd că biroul comisiilor parlamentare este compus dintr-un președinte și doi sau mai mulți vicepreședinți, care sunt numiți de grupurile parlamentare în conformitate cu distribuția proporțională a președinților și a vicepreședinților.

²² https://www.parlamento.pt/sites/EN/Parliament/Documents/Rules_of_Procedure.pdf

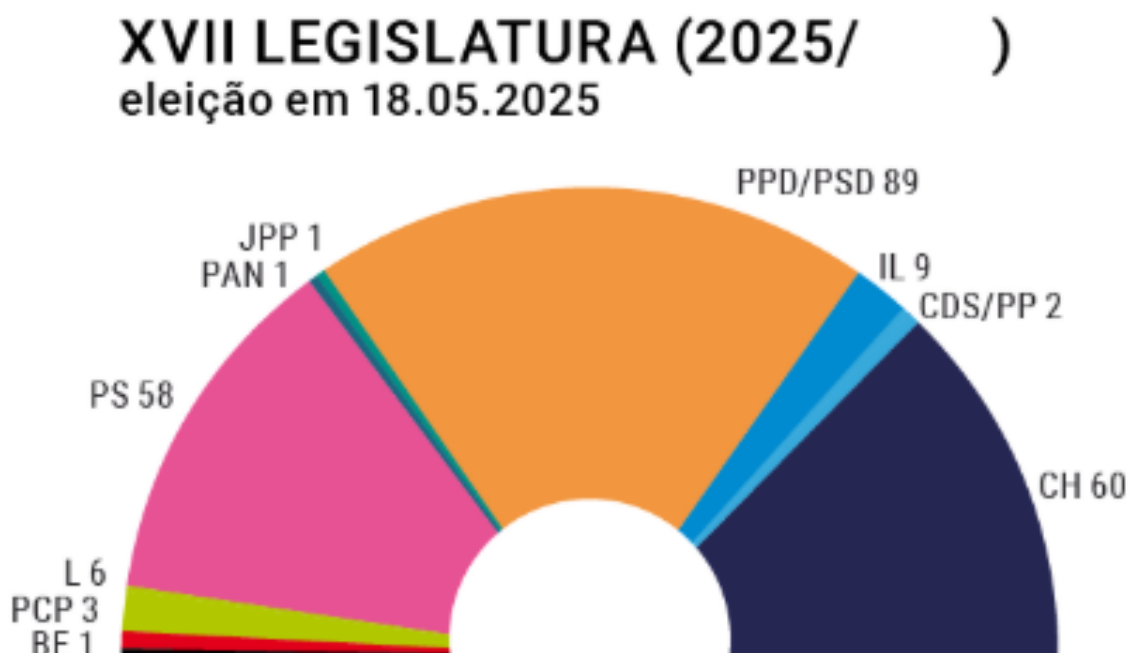
Articolul 32 - Biroul comisiilor parlamentare

1. - *Biroul fiecărei comisii parlamentare este alcătuit dintr-un președinte și doi sau mai mulți vicepreședinți.*
2. - *Membrii biroului sunt numiți de grupurile parlamentare în conformitate cu distribuția proporțională a președinților și vicepreședinților, la prima ședință a comisiei parlamentare, care este convocată sau prezidată de Președintele Adunării Republicii sau de unul dintre vicepreședinții Adunării Republicii care o reprezintă pe fosta comisie.*

Pentru a determina numărul de președinții de comisii care urmează a fi alocate fiecărui Grup Parlamentar într-un mod care să reflecte componența Plenului, s-a aplicat metoda D'Hondt.

În componența actuală a Parlamentului portughez, președințiile celor 15 comisii permanente au fost distribuite după cum urmează, pe baza aplicării metodei D'Hondt: PPD/PSD (7 președinții), CH (4 președinții), PS (4 președinții).

Imaginea de mai jos prezintă componența Parlamentului în actuala legislatură:

SLOVACIA

Conform articolelor 14-16 din Legea nr. 350/1996 privind Regulamentul de procedură al Consiliului Național al Republicii Slovace²³, președintele comisiei este ales (și poate fi demis) prin vot secret cu majoritatea absolută a tuturor membrilor Parlamentului (adică cel puțin 76 din 150). Conform articolului 48 din aceeași lege, adjunctul (sau adjuncții) președintelui comisiei sunt aleși cu majoritatea absolută a membrilor comisiei.

În ultimele 2 legislaturi parlamentare, partidele politice de opoziție dețin funcțiile de președinte în șapte comisii parlamentare din 19. De exemplu, în această legislatură, șase dintre acestea sunt comisii legate de funcția de control a parlamentului și drepturile omului:

- Comitetul pentru Incompatibilitatea Funcțiilor
- Comitetul Special pentru Supravegherea Activităților Oficiului de Securitate Națională
- Comitetul Special pentru Supravegherea Activităților Serviciului de Informații Slovak
- Comitetul Special pentru Supravegherea Activităților de Informații Militare
- Comitetul Consiliului Național pentru Revizuirea Deciziilor Oficiului de Securitate Națională
- Comitetul Consiliului Național pentru Drepturile Omului și Minoritățile Naționale

Pe lângă aceste șase, opoziția deține și președinția Comisiei pentru Administrație Publică și Dezvoltare Regională în actuala legislatură.

În plus, comisiile parlamentare au de obicei doi vicepreședinți - unul reprezentând coaliția de guvernare, iar celălalt reprezentând opoziția. Dacă există un singur vicepreședinte, funcția este de obicei deținută de un reprezentant al taberei „opuse” față de cea a președintelui.

Există, de asemenea, o practică parlamentară conform căreia doar membrii unui grup parlamentar pot ocupa funcția de președinte sau vicepreședinte al unei

²³ <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/1996/350/20250501.html>

comisii parlamentare. Această practică este legată de instabilitatea frecventă a partidelor politice și a grupurilor parlamentare.

Din cauza avantajului numeric, acordurile depind de bunăvoința partidelor coaliției de guvernământ, care dețin majoritatea atât în parlament în general, cât și în comisiile parlamentare. În mandatul electoral precedent (2020-2023), posturile de președinte al unor comisii au rămas vacante, deoarece anumiți parlamentari ai coaliției nu au susținut candidații opoziției propuși din cauza rezervelor cu privire la anumite persoane nominalizate de partidele lor politice respective (pentru mai multe detalii, vezi [aici](#) și [aici](#)).

În actualul mandat electoral, coaliția de guvernare a decis să demită doi președinți ai partidelor politice de opoziție. Ca gest de dezaprobare, aceste partide au ales să nu nominalizeze alți parlamentari pentru a ocupa aceste funcții, care, prin urmare, rămân vacante deocamdată (pentru mai multe detalii, vezi [aici](#) și [aici](#)).

În concluzie, distribuția posturilor de președinte al comisiei nu reflectă, de obicei, exact rezultatele alegerilor (coaliția de guvernare vs. opoziție), comisiile fiind pre-distribuite printr-un acord de coaliție. Cu toate acestea, există recent o practică parlamentară prin care opoziția politică organizează comisii specifice.

SLOVENIA

Conform articolului 19 din Regulamentul de procedură, organele de lucru ale Consiliului Național sunt comisiile, care au de obicei cinci până la zece membri. Fiecare membru al Consiliului Național își exprimă dorințele cu privire la apartenența la comisii, inclusiv dacă dorește să dețină funcția de președinte.

La stabilirea numărului de membri ai unui grup individual de deputați în fiecare organ de lucru, Consiliul Președintelui Adunării Naționale ia în considerare mărimea (numărul de membri) a fiecărui grup individual de deputați; la alocarea locurilor în organele de lucru individuale, ia în considerare raportul dintre deputații coaliției de guvernare și deputații opoziției. Ca regulă generală, fiecărui grup de deputați i se garantează cel puțin un loc în fiecare organ de lucru. În componența organelor de lucru și în alocarea posturilor în cadrul acestora, Consiliul poate lua în considerare și grupul de deputați neafiliați. La alocarea posturilor de conducere

În organele de lucru, se ține cont de mărimea grupului de deputați, precum și de alocarea altor posturi în Adunarea Națională și de apartenența deputaților la delegații pe lângă instituțiile parlamentare internaționale, organizațiile internaționale și organisme internaționale.

Președinții și vicepreședinții organelor de lucru ale Adunării Naționale sunt numiți în prima sesiune a Adunării Naționale sau în termen de cel mult 30 de zile de la constituire.

Funcțiile de președinte și vicepreședinte al unui anumit organ de lucru sunt, de regulă, deținute de deputați ai diferitelor grupuri de deputați. Dacă președintele unui organ de lucru aparține unuia dintre grupurile de deputați ale coaliției de guvernare, funcția de vicepreședinte va fi deținută, de regulă generală, de un membru al unui grup de deputați din opoziție și invers. Funcțiile de conducere și majoritatea locurilor în Comisia de Control al Finanțelor Publice și în Comisia de Supraveghere a Serviciilor de Informații și Securitate sunt deținute de deputați ai grupurilor de deputați din opoziție.

Grupurile de deputați pot schimba membrii unui organism de lucru ulterior, fără a fi nevoie să își dea consimțământul, deoarece pot decide liber cine dintre adjuncții lor va prelua funcțiile grupului de deputați în cadrul unui organism de lucru. Schimbarea numelor se notifică în mod formal. Cu toate acestea, numele deputaților care ocupă funcțiile de președinți sau vicepreședinți se schimbă în sesiunea plenară a Adunării Naționale, la propunerea unui grup de deputați, prin intermediul unei hotărâri modificate, care stabilește înființarea organismului de lucru, atribuțiile acestuia, numărul de funcții aparținând grupurilor de deputați și numele celor care vor prelua funcțiile de președinte și vicepreședinte.

Consiliul Național adoptă o decizie privind alegerea președinților, vicepreședinților și membrilor comisiilor, care stabilește funcțiile fiecărui membru al Consiliului Național. Consiliul Național nu are grupuri parlamentare; cu toate acestea, toți membrii săi sunt membri ai unor grupuri de interese.

De obicei, fiecare grup de interese are cel puțin un membru în fiecare comisie, dar nu este obligat să aibă acest lucru, excepție făcând Comisia pentru Funcție Publică și Imunitate, unde fiecare grup de interese ar trebui să aibă un membru.

SPANIA

În Spania, Regulamentul de procedură al **Congresului Deputaților** din 1982²⁴, prevede:

Articolul 40.1: Cu excepția cazului în care se prevede altfel, comisiile vor fi formate dintr-un număr de membri desemnați de fiecare grup parlamentar, care va fi stabilit de Biroul Congresului, după consultarea Consiliului Purtătorilor de Cuvânt și proporțional cu numărul fiecărui grup din Cameră.

Articolul 41: Sub rezerva excepțiilor prevăzute în prezentul document, comisiile aleg dintre membrii lor un birou (Mesa) compus dintr-un președinte, doi vicepreședinți și doi secretari. Alegerea se va desfășura în conformitate cu prevederile care reglementează alegerea Biroului Congresului (acest lucru este specificat la articolul 37), ținând cont de numărul diferit de posturi care urmează a fi ocupate.

Secțiunea 37:

1. La alegerea Președintelui Camerei, fiecare membru va scrie un singur nume pe buletinul de vot. Candidatul care a obținut voturile majorității absolute a membrilor Camerei va fi ales. Dacă niciun candidat nu obține o astfel de majoritate la primul tur de scrutin, alegerea se va repeta între cei doi candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi, iar candidatul care obține mai multe voturi va fi ales.
2. Cei patru vicepreședinți vor fi aleși simultan. Fiecare membru va scrie un singur nume pe buletinul de vot. Cei patru candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi vor fi aleși în această ordine. Cei patru secretari vor fi aleși în același mod.
3. În caz de egalitate de voturi, se vor organiza scrutine succesive între candidații la egalitate de voturi până la ruperea egalității.

Din articolul 37, putem înțelege că, în teorie, în ceea ce privește procedura de alegere a președintelui comisiei, acest președinte este ales prin vot majoritar. Cu toate acestea, în ceea ce privește alegerea președintelui unei comisii, în practica

²⁴ https://www.congreso.es/webpublica/ficherosportal/standing_orders_02.pdf

parlamentară există o altă procedură, pe care o vom discuta în răspunsul nostru la următoarea întrebare.

În conformitate cu articolul 41 din Regulamentul de procedură al Congresului Deputaților, președinții comisiilor vor fi aleși în urma procedurii de numire a Biroului Congresului (a se vedea Cererea 4105). În practica parlamentară, distribuirea președințiilor depinde de negocierile dintre diferitele grupuri politice. Acestea negociază în funcție de ponderea lor specifică și de numărul de locuri în Plenul Congresului și ajung la acorduri pentru președinția fiecărei comisii, conform regulii proporționalității, dar fără a utiliza o metodă specifică. De exemplu, comisia bugetară este de obicei prezidată de un membru al parlamentului din opoziție.

În **Senatul spaniol** posturile de președinte de comisie sunt distribuite pe baza principiului majorității: președinții sunt aleși de membrii comisiilor, dar astfel încât majoritatea decide. Din acest motiv, toți președinții de comisii sunt membri ai aceluiași grup parlamentar, majoritar. Uneori, dacă nu există o majoritate suficientă a unui partid în cameră, ar putea fi necesar să se ajungă la niște acorduri cu privire la alegerea președinților, astfel încât unii dintre aceștia să fie ocupați de grupuri nemajoritare. Acest lucru impune ca deputații să voteze pentru candidații altor grupuri pentru a-și îndeplini acordurile politice de partid. Există o practică ca, în cadrul Comisiei Bugetare, postul de președinte să fie acordat prin majoritate opoziției.

Toți membrii comisiei votează pentru candidați. Fiecare membru al comisiei poate candida pentru postul de președinte, deși practica actuală este ca grupurile parlamentare să își propună candidații. De obicei, doar grupurile majoritare prezintă o candidatură.

Dacă există un singur candidat, acesta poate fi ales prin aclamații dacă cineva se opune. Dacă există vreo obiecție, vor fi necesare scrutine. Dacă există un singur candidat, dar votul a fost necesar, acesta va fi ales dacă primește aproape un vot.

Dacă există mai mulți candidați, după votare, dacă unul dintre ei obține majoritatea absolută a voturilor, acesta este ales președinte, dacă nu, se va organiza un al doilea scrutin, între cei doi candidați cu cele mai multe voturi din scrutinul precedent. Candidatul cu cele mai multe voturi din al doilea scrutin va fi ales președinte.

SUEDIA

În Parlamentul suedez există 15 comisii permanente ale Riksdag-ului, precum și o Comisie permanentă pentru afaceri europene, cu care Guvernul se consultă pe teme legate de politica UE. Membrii acestor comisii sunt numiți de Riksdag pentru fiecare mandat electoral, de obicei pe baza unei liste convenite, stabilite în conformitate cu principiul proporționalității (Legea Riksdag²⁵, Capitolul 7, Articolele 1-4 și Capitolul 12, Articolele 7-8).

Fiecare comisie alege un președinte și unul sau mai mulți vicepreședinți dintre membrii săi, fie prin aclamații, fie prin vot secret (Legea Riksdag, Capitolul 12, Articolele 16-17). În practică, însă, aceste funcții sunt alocate între partide în funcție de dimensiunea lor relativă și de practica bine stabilită, prin acorduri încheiate de grupurile de partid. De exemplu, partidul sau partidele care formează guvernul dețin de obicei președințiile Comisiei pentru Finanțe și Comisiei pentru Afaceri Externe. Până în 1991, același lucru era valabil și pentru Comisia pentru Constituție. Cu toate acestea, în acel an, partidele au ajuns la un consens că este nepotrivit ca partea guvernamentală să prezideze comisia responsabilă de controlul activității Guvernului și a miniștrilor acestuia. De la sesiunea Riksdag din 1991/92, președinția Comisiei pentru Constituție a fost, prin urmare, atribuită unui membru al unuia dintre partidele de opoziție. Ca practică generală, atunci când un membru al unui partid de guvernământ ocupă funcția de președinte al unei comisii, vicepreședintele este de obicei din opoziție și invers. Odată ce distribuirea acestor posturi a fost convenită între partide, fiecare partid decide care dintre membrii săi vor fi numiți.

UNGARIA

În Ungaria, în ședința sa constitutivă, Adunarea Națională decide ce comisii ar trebui să fie în funcțiune, cum ar trebui să se numească acestea și câți vicepreședinți și membri ar trebui să aibă. Sistemul comisiilor permanente a fost format și modificat

²⁵ https://www.riksdagen.se/globalassets/05.-sa-fungerar-riksdagen/demokrati/the-riksdag-act-2023_new.pdf

pe baza consensului între fracțiuni. Regulamentul este obligatoriu pentru înființarea de comisii permanente pentru legislația privind Constituția, Bugetul, afacerile externe, apărarea, precum și imunitatea, incompatibilitatea și mandatele și afacerile UE. Parlamentul poate, în orice moment, să înființeze, să transforme sau să desființeze comisii. Funcțiile comisiilor (președinți, secretari, raportori) sunt distribuite între grupurile parlamentare.

ȚĂRI DIN AFARA UNIUNII EUROPENE

CANADA

În **Senatul Canadei**, un senator trebuie mai întâi să fie membru al comisiei pentru a fi ales președinte al comisiei respective. Conform Întrebărilor frecvente despre comisiile senatoriale, „Cum se alege un președinte de comisie”²⁶, imediat după deschiderea unei noi sesiuni, în conformitate cu regulile 12-1²⁷ și 12-2(1)²⁸, Comitetul de selecție este înființat de Senat pentru a nominaliza senatori care să facă parte din comisiile permanente și comisiile mixte permanente și prezintă Senatului un raport cu privire la noua componență. În conformitate cu regula 12-13²⁹, odată ce raportul privind componența a fost adoptat în Senat, grefierul Senatului convoacă ședințele de organizare pentru toate comisiile.

La ședința de organizare, alegerea președintelui este prezidată de grefierul comisiei. Odată ales, președintele prezidează alegerea unui vicepreședinte și restul ședinței. Odată ce președintele și vicepreședintele au fost aleși, comisia adoptă mai multe moțiuni (cunoscute sub numele de moțiuni de rutină) care conferă diverse puteri și autorități președintelui și vicepreședintelui.

În **Camera Comunelor**, metodele de desemnare³⁰ a președintelui unei comisii „variază în funcție de tipul de comisie”. Procedura și practica Camerei Comunelor prevede că în majoritatea cazurilor, președinții și vicepreședinții sunt aleși de membrii

²⁶ <https://sencanada.ca/en/committees/about/faq/#2>

²⁷ <https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-1>.

²⁸ [https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-2-\(1\)](https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-2-(1))

²⁹ [https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-13.\(1\)](https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-13.(1))

³⁰ https://www.ourcommons.ca/procedure/procedure-and-practice-3/ch_20_6-e.html#20-6-2-2

comisiei, dar alții sunt sau pot fi aleși de terți (Camera, Președintele Camerei, comisia principală în cazul unei subcomisii). Unele comisii au funcții de vicepreședinte, altele nu, în funcție de Regulamentul de procedură sau de un ordin al Camerei. În unele cazuri, decizia de a avea sau nu vicepreședinți aparține comisiei.

Este scris în mod specific în Regulamentul 106(2)³¹ că:

(2) La începutul fiecărei sesiuni și, dacă este necesar, în cursul unei sesiuni, fiecare comisie permanentă sau specială alege un președinte și doi vicepreședinți, dintre care președintele va fi membru al partidului de guvernământ, primul vicepreședinte va fi membru al opoziției oficiale, iar al doilea vicepreședinte va fi membru al unui partid de opoziție, altul decât partidul oficial de opoziție. În cazul Comisiilor permanente pentru conturi publice, pentru accesul la informații, confidențialitate și etică, pentru operațiuni guvernamentale și estimări și pentru statutul femeii, președintele va fi membru al opoziției oficiale, primul vicepreședinte va fi membru al partidului de guvernământ, iar al doilea vicepreședinte va fi membru al unui partid de opoziție, altul decât opoziția oficială. În cazul Comitetului mixt permanent pentru controlul reglementărilor, copreședintele care acționează în numele Camerei va fi membru al opoziției oficiale, primul vicepreședinte va fi membru al partidului de guvernământ, iar al doilea vicepreședinte va fi membru al unui partid de opoziție, altul decât opoziția oficială.

ELVEȚIA

În **Consiliul Național din Elveția** compoziția comisiilor și a președinților acestora este determinată de numărul de membri ai grupurilor parlamentare din Consiliu (articolul 43 din Legea federală privind Adunarea Federală)³². Numirea membrilor comisiilor este reglementată legal în articolul 43 din Legea Parlamentului. Grila de repartizare este recalculată la începutul fiecărei legislaturi și ori de câte ori există o modificare a numărului de membri ai grupurilor parlamentare existente. Grila de repartizare se calculează folosind metoda Hagenbach-Bischoff, o metodă de reprezentare proporțională. În plus, la numirea membrilor comisiilor, birourile trebuie, pe cât posibil, să țină cont și de componența regională a țării și de limbile oficiale.

³¹ <https://www.ourcommons.ca/procedure/standing-orders/Chap13-e.html#SO106>

³² https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/510/de#art_43

Biroul Consiliului Național alege președinții, vicepreședinții și membrii comisiilor la nominalizarea de către grupurile parlamentare. Potrivit articolului 17 din Regulamentul de procedură al Consiliului Național³³ membrii comisiilor Consiliului Național sunt aleși pentru un mandat de patru ani și își păstrează locurile în comisie chiar dacă își schimbă afilierea la grupul parlamentar. Președințiile comisiilor se rotesc la fiecare doi ani.

În plus, Biroul Consiliului Național a decis în 2024 să adauge un amendament la colecția de rezoluții și practici. Acest amendament prevede că componența reprezentativă a comisiilor și delegațiilor trebuie, în principiu, respectată în conformitate cu articolul 43 alineatul (3) din Legea Parlamentului. Cu toate acestea, în cazuri individuale justificate și cu acordul grupurilor parlamentare implicate, sunt permise abateri de la formula de distribuire.

În **Consiliul Statelor**, locurile tuturor comisiilor permanente (și președințiile acestora) sunt, de asemenea, alocate proporțional grupurilor parlamentare. Spre deosebire de Consiliul Național, sistemul de distribuție proporțională nu este reglementat, iar în practică se folosește o metodă fracționară.

REGATUL UNIT

În **Camera Comunelor din Regatul Unit**, majoritatea președinților comisiilor permanente sunt aleși de întreaga Cameră. În plus, există câteva comisii care își aleg propriul președinte dintre membrii lor.

Procedura de alocare a președinților comisiilor aleși de întreaga Cameră este prevăzută în Regulamentul nr. 122B³⁴ pentru președinții comisiilor speciale (în prezent 26) și în Regulamentul nr. 122D³⁵ pentru alegerea președintelui Comisiei pentru afaceri din rândul parlamentarilor.

Președinții Comisiei pentru Conturi Publice și ai Comisiei pentru Standarde trebuie să fie membri ai *Opoziției Oficiale*. Președintele Comisiei pentru Afaceri

³³ https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/514/de#art_17

³⁴ https://publications.parliament.uk/pa/cm5901/cmstords/so_829_05072024/so-orders.html#_idTextAnchor466

³⁵ https://publications.parliament.uk/pa/cm5901/cmstords/so_829_05072024/so-orders.html#_idTextAnchor482

Backbench Business nu poate fi membru al partidului sau partidelor guvernamentale.

În ziua următoare alegerii sale, Președintele Camerei este obligat să „comunică liderilor fiecărui partid reprezentat în Cameră proporția de președinți ai comisiilor speciale care vor fi aleși în temeiul prezentului ordin, care revine fiecărui astfel de partid, ceea ce ar reflecta componența Camerei”. Aceasta înseamnă că proporția de scaune alocate fiecărui partid de către Președintele Camerei reflectă punctele forte relative ale partidelor care au dreptul la scaune.

Partidele care au dreptul la unul sau mai mulți președinți ai comisiilor speciale supuse alegerilor stabilesc apoi din ce partid urmează să provină fiecare președinte.

O moțiune, depusă în numele liderilor acelor partide, specifică alocarea locurilor între partide. Moțiunea de alocare a *scaunelor partidelor* nu trebuie să corespundă proporțiilor pe care Președintele Camerei Reprezentanților le-a comunicat liderilor partidelor.

Conform Regulamentului nr. 122B (3) și (5), dacă moțiunea depusă de liderii partidului este dezbătută în termen de o săptămână de la Discursul Regelui, dezbaterea este limitată la o oră. Dacă trec două săptămâni fără ca liderii partidului să depună o astfel de moțiune, orice membru poate propune o alocare a președinților.

În celelalte comisii, membrii grupurilor de partid au decis, de obicei, cine se așteaptă să fie ales ca președinte. Cu toate acestea, dacă o comisie decide să aleagă un alt deputat ca președinte, decizia este definitivă.

Dintre cei 31 de membri ai Comitetului de legătură – președinți de comisii în sine – 27 au fost aleși ca președinți ai comisiilor respective de către întreaga Cameră, iar ceilalți patru au fost aleși de către comisiile lor.

În **Camera Lorzilor** nu există o regulă formală privind echilibrul politic al componenței comisiilor și, în majoritatea cazurilor, nu există un număr fix de membri³⁶. Pentru context, este rar ca un guvern să dețină o majoritate în Camera Lorzilor, având în vedere modul în care sunt numiți membrii și proporția relativ mare de independenți - cunoscuți sub numele de membri „de bănci multiple”.

³⁶ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#membership>

În schimb, Comitetul de Selecție³⁷, care este înființat în fiecare sesiune în temeiul unui regulament care datează din 1973 (ordinul 62³⁸), selectează și propune Camerei componenta comisiilor speciale, cu excepția Comitetului de Selecție în sine și a comisiilor de legislație privată.

Comitetul de Selecție propune, de asemenea, președinții majorității comisiilor speciale³⁹. Dacă un președinte nu este numit în acest mod, în conformitate cu o regulă care datează din 1848 (ordinul permanent 60⁴⁰), vicepreședintele senior⁴¹ sau, în absența acestuia, un vicepreședinte⁴², poate prelua președinția. În absența unui președinte numit, o comisie poate numi un supleant. Alternativ, unei comisii i se poate conferi competența de a-și numi propriul președinte, dar acest lucru se face de obicei numai în cazul unei comisii comune a ambelor Camere.

Comitetul de Selecție este prezidat de Vicepreședintele Senior și include liderii și membrii grupului de experți principali ai celor trei partide politice principale reprezentate în Camera Lorzilor, plus Președintele grupului de membri independenți de rând. Acești membri sunt uneori denumiți „canalele obișnuite”⁴³, iar buna funcționare a Camerei depinde în mare măsură de relațiile dintre acești membri. Comitetul se întrunește într-o ședință cu ușile închise⁴⁴ și își prezintă propunerile bazate pe rezultatul negocierilor.

Experiența anterioară a membrilor poate fundamenta propunerile (de exemplu, actualul președinte al Comitetului Constituțional este un fost lider al Camerei Lorzilor; actualul președinte al Comitetului pentru Afaceri Europene este un fost diplomat de rang înalt și ambasador în Franța; actualul președinte al Comitetului pentru Servicii Publice este un fost secretar de stat pentru educație; iar actualul președinte al Comitetului pentru Știință și Tehnologie este profesor

³⁷ <https://committees.parliament.uk/committee/197/committee-of-selection-lords/>

³⁸ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/the-standing-orders-of-the-house-of-lords-relating-to-public-business/#committees>

³⁹ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#committeechairs>

⁴⁰ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/the-standing-orders-of-the-house-of-lords-relating-to-public-business/#committees>

⁴¹ <https://www.parliament.uk/business/lords/whos-in-the-house-of-lords/members-and-their-roles/senior-deputy-speaker/>

⁴² <https://erskinemay.parliament.uk/section/6035/deputy-speakers-and-deputy-chairmen-of-committees>

⁴³ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-3/#arrangementofbusiness>

⁴⁴ <https://committees.parliament.uk/committee/197/committee-of-selection-lords/events/>

emerit de inginerie civilă). Comitetul ia în considerare, de asemenea, reprezentările membrilor afiliați altor grupuri (cum ar fi episcopii sau alte partide) sau ale membrilor neafiliați, pentru aderarea la un comitet.

În desfășurarea activității sale, comisia ia în considerare regula rotației⁴⁵ (care vizează asigurarea unei schimbări regulate a membrilor), componența pe sexe a comisiilor și a președinților acestora, precum și decizia Camerei conform căreia este de dorit ca un membru să facă parte dintr-o singură comisie de investigație la un moment dat.

⁴⁵ <https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#rotationrule>

WEBOGRAFIE

Răspunsuri din rețeaua ECPRD

<https://www.parlament.gv.at/verstehen/nationalrat/rechtsgrundlagen/GOGNR/>

<https://ris.bka.gv.at/NormDokument.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10000976&FassungVom=2025-11-27&Artikel=&Paragraf=28&Anlage=&Uebergangsrecht=>

<https://www.parlament.gv.at/recherchieren/ausschuesse/ausschussmaterialien-nr/berechnung-dhondt>

<https://pspen.psp.cz/chamber-members/legal-framework/>

http://www.riigikogu.ee/?rep_id=799356

https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/17/divers/texte_reference/02_reglement_assemblee_nationale

<https://www.btg-bestellservice.de/pdf/80060000.pdf>

<https://www.bundestag.de/en/parliament/elders>

<https://www.bundeswahlleiterin.de/en/service/glossar/s/sainte-lague-schepers.html>

<https://www.bundeswahlleiterin.de/en/service/glossar/d/d-hondtsche-sitzverteilung.html>

<https://www.bundestag.de/en/parliament/groups>

<https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagma/>

<https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/Kanonismos-tis-Voulis/>

<https://conoscere.camera.it/norme-essenziali/il-regolamento-della-camera>

<https://www.senato.it/istituzione/il-regolamento-del-senato>

<http://www.saeima.lv/en/legislation/rules-of-procedure>

http://www3.lrs.lt/pls/inter/dokpaieska.showdoc_e?p_id=389585

<https://www.chd.lu/fr/principaux-organes-de-la-chambre>

https://oide.sejm.gov.pl/oide/en/index.php?option=com_content&view=article&id=14798:the-standing-orders-of-the-sejm-of-the-republic-of-poland&catid=57:prawo#en-3.

https://www.parlamento.pt/sites/EN/Parliament/Documents/Rules_of_Procedure.pdf

<https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/1996/350/20250501.html>

https://www.congreso.es/webpublica/ficherosportal/standing_orders_02.pdf

https://www.riksdagen.se/globalassets/05.-sa-fungerar-riksdagen/demokrati/the-riksdag-act-2023_new.pdf

<https://sencanada.ca/en/committees/about/faq/#2>

<https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-1>.

[https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-2.-\(1\)](https://sencanada.ca/en/about/procedural-references/rules/chapter-twelve-committees/#12-2.-(1))

https://www.ourcommons.ca/procedure/procedure-and-practice-3/ch_20_6-e.html#20-6-2-2

<https://www.ourcommons.ca/procedure/standing-orders/Chap13-e.html#SO106>

https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/510/de#art_43

https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/514/de#art_17

https://www.fedlex.admin.ch/eli/cc/2003/514/de#art_17

https://publications.parliament.uk/pa/cm5901/cmstords/so_829_05072024/so-orders.html#_idTextAnchor466

https://publications.parliament.uk/pa/cm5901/cmstords/so_829_05072024/so-orders.html#_idTextAnchor482

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#membership>

<https://committees.parliament.uk/committee/197/committee-of-selection-lords/>

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/the-standing-orders-of-the-house-of-lords-relating-to-public-business/#committees>

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#committeechairs>

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/the-standing-orders-of-the-house-of-lords-relating-to-public-business/#committees>

<https://www.parliament.uk/business/lords/whos-in-the-house-of-lords/members-and-their-roles/senior-deputy-speaker/>

<https://erskinemay.parliament.uk/section/6035/deputy-speakers-and-deputy-chairmen-of-committees>

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-3/#arrangementofbusiness>

<https://committees.parliament.uk/committee/197/committee-of-selection-lords/events/>

<https://www.parliament.uk/business/publications/house-of-lords-publications/rules-and-guides-for-business/companion-to-the-standing-orders/companion-chapter-11/#rotationrule>